

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lag om ändring av 11 b § i lagen om fritt bildningsarbete

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lag om ändring av 11 b § i lagen om fritt bildningsarbete (RP 126/2018 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Eerikki Nurmi, undervisnings- och kulturministeriet
- ekonomichef Pasi Rentola, undervisnings- och kulturministeriet
- skolråd Antti Markkanen, Utbildningsstyrelsen
- specialsakkunnig Päivi Väisänen-Haapanen, Finlands Kommunförbund
- styrelsemedlem, rektor vid Vanda vuxenutbildningsinstitut Petri Vahtera, Medborgarinstitutens förbund MiF
- utbildningspolitisk expert Suvi Pulkkinen, Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf
- ordförande Paula Yliselä, Studieculturalerna rf
- generalsekreterare Kimmo Levä, Finlands museiförbund rf
- ordförande, JK, VH Tommi Saarikivi, Centralförbundet för Finlands Teaterorganisationer
- verksamhetsledare Viivi Seirala, Förbundet för grundläggande konstundervisning i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Gymnasistförbund rf
- Finlands Symfoniorkestrar rf
- Fritt Bildningsarbete rf
- Privatskolornas Förbund rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det ändringar i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt lagen om fritt bildningsarbete.

Betänkande KuUB 9/2018 rd

Statsrådet har beslutat att frysa indexhöjningarna på undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde åren 2016—2019 som en del av de statsekonomiska anpassningsåtgärder som statsrådet fattat beslut om. Enligt förslaget genomförs för 2019 med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet en besparing som motsvarar indexhöjningarna i fråga om finansieringen av de verksamheter inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen som omfattas av indexhöjningen. Enligt förslaget görs indexhöjningen för museer, teatrar och orkestrar och grundläggande konstundervisning samt gymnasieutbildning kalkylmässigt år 2019, men en motsvarande besparing beaktas i eurobeloppen så att de genomsnittliga priserna per enhet för varje kulturinstitutions- och utbildningsform sänks med ett belopp som motsvarar indexhöjningen.

På motsvarande sätt föreslås det att lagen om fritt bildningsarbete ändras så att indexhöjningen för 2019 görs kalkylmässigt, men så att avdrag som motsvarar indexhöjningen för 2019 görs i de genomsnittliga priserna per enhet för läroanstalter inom fritt bildningsarbete.

Enligt förslaget ska de besparingar som motsvarar indexhöjningarna bli bestående.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2019 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Kulturutskottet konstaterar att regeringen Sipilä i sitt regeringsprogram har förbundit sig att under regeringsperioden täcka hållbarhetsgapet och att fatta de beslut om besparingar och strukturella reformer som krävs för detta. Som en del av regeringens beslut om anpassningsåtgärder inom de offentliga finanserna har regeringen beslutat att frysa indexhöjningarna inom undervisnings- och kulturverksamhetens förvaltningsområde 2016—2019. Genom den aktuella propositionen genomförs regeringens beslut om frysning av indexhöjningarna på undervisnings- och kulturministeriets verksamhetsområde åren 2016—2019 i fråga om 2019, med undantag för yrkesutbildningen.

Indexfrysningen gäller alla statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Indexhöjningen för 2019 görs enligt propositionen kalkylmässigt, men en motsvarande besparing beaktas i beloppen så att de genomsnittliga priserna per enhet för varje kulturinstitutions- och utbildningsform och verksamhetsform för det fria bildningsarbetet minskar med ett belopp som motsvarar indexhöjningen.

Sammantaget anser kulturutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Betänkande KuUB 9/2018 rd

Propositionens konsekvensbedömningar

I propositionsmotiven sägs det att de kommuner och andra aktörer som fungerar som utbildningsanordnare samt läroanstalternas huvudmän i någon mån måste anpassa sin verksamhet till följd av den besparing som motsvarar indexhöjningen, eftersom förändringen i kostnadsnivån 2019 inte beaktas i finansieringen. Det förutsätter enligt propositionen höjd produktivitet och sänkta kostnader för verksamheten.

De museer, teatrar och orkestrar som omfattas av statsandelen tvingas på grund av sparbeslutet dessutom göra extra anpassningar i sin verksamhet och utveckla verksamhetens produktivitet. I propositionen medges det att sparåtgärderna kan få konsekvenser för museernas, teaternas och orkestrarnas verksamhetsförutsättningar samt för sysselsättningen inom branschen.

Vid utfrågningen av sakkunniga har det påtalats att propositionens konsekvensbedömning är snäv. Exempelvis har effekterna på regional jämlikhet i utbildning, utbildningens kvalitet, utslagning bland unga och behovet av att säga upp personal eller dra in verksamhetsställen inte alls bedömts. Bedömning krävs enligt yttrandena också av möjligheterna för regeringens utvecklingsprojekt att fungera och producera önskade resultat om basfinansieringen för utbildning samtidigt minskas varje år.

Enligt propositionen är den besparing i statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamheten som motsvarar indexhöjningarna för 2019 är totalt cirka 11,1 miljoner euro och i fråga om läroanstalter inom fritt bildningsarbete 1,3 miljoner euro. Dessutom är besparingen i kommunernas självfinansieringsandel inom gymnasieutbildningen cirka 5,5 miljoner euro, varvid den totala besparingen inom gymnasieutbildningen uppgår till cirka 9,3 miljoner euro. De föreslagna besparingarna och de därav följande problemen med att finansiera och ordna verksamhet är beklagliga. Besparingarna är emellertid nödvändiga som ett led i att genomföra regeringsprogrammet. Vid sidan av konsekvensbedömningarna för de föreslagna sparbetingen fäster kulturutskottet allvarlig uppmärksamhet vid den sammantagna effekten inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde av de sparbeslut som fattats under denna och föregående valperiod.

Vissa iakttagelser om enskilda utbildnings- och verksamhetsformer

Enligt de sakkunnigytrandena som utskottet tagit del av har propositionen en skadlig inverkan på utbildningens kvalitet och tillgänglighet. Yttrandena betonar kommunernas och utbildningsanordnarnas stora ansvar för finansieringen av utbildning och kultur när staten genom sparbeslut minskar sin egen finansieringsandel. Detta finansiella ansvar kan enligt yttrandena inte i oskälig utsträckning överföras till kommunerna och utbildningsanordnarna, eftersom de redan har tvingats anpassa sin verksamhet på många sätt för att möjliggöra fortsatt anordnade av tjänsterna.

På grund av de besparingar som gäller finansieringen av gymnasierna betonar yttrandena vikten av bedömningar av huruvida den förnyade gymnasieutbildningen kan anordnas så som lagen kräver med trygghet av tillgängligheten runtom i Finland, när man beaktar den minskade finansieringen genom sänkt nivå på priset per enhet.

Betänkande KuUB 9/2018 rd

Grundläggande konstundervisning är en del av Finlands utbildningssystem och skapar en möjlighet för barn och ungdomar att utveckla sina färdigheter och att ägna sig långvarig hobbyverksamhet. Det pågående positiva arbetet med att utveckla läroplanerna och strävandena att förbättra tillgången till grundläggande konstundervisning kommer att bli urholkade av den föreslagna nedskärningen i basfinansieringen. Åtstramningen av finansieringen hotar att minska antalet undervisningstimmar. Verksamheten krymper om den i tilltagande utsträckning måste finansieras med elevavgifter.

I fråga om fritt bildningsarbete efterlyser yttrandena att analysen av konsekvenserna av sparbesluten ska fortsätta och fördjupas särskilt för att staten i år har anvisat sektorn nya uppgifter, det vill säga utbildning i grundläggande litteracitet och ökning av medborgarnas digitala och grundläggande färdigheter. Det skulle underlätta konsekvensbedömningarna om hela fältet (de olika läroanstalterna inom fritt bildningsarbete) kunde granskas kommensurabelt.

Inom konstsektorn försvagar de mångfaldiga sparbesluten enligt yttrandena betydligt förutsättningarna för aktörer inom de kultursektorer som får statsandelar att fullgöra sina uppgifter i fråga om kulturtjänster. Exempelvis inom den utövande konsten innebär det för teaternas och orkestrarnas vidkommande sämre sysselsättningsmöjligheter och en sjunkande inkomstnivå för teateranställda, som redan arbetar inom en låglönebransch. Antalet årligen producerade teaterföreställningar krymper ständigt i ett land där antalet teaterbesök per medborgare fortfarande ligger på världstoppen. Yttrandena påpekar att ett flertal europeiska stater efter den utdragna finanskrisen har bedrivit en aktiv kulturpolitik, utvecklat kultursektorns finansieringsstruktur och fattat medvetna beslut om att justera den offentliga finansieringen för kulturen till en nivå där kulturinstitutionernas verksamhetsförutsättningar förbättras.

Utskottets kommentarer

En betydande prioritering under den kommande valperioden kommer enligt kulturutskottets bedömning att vara att trygga en tillräcklig basfinansiering för utbildning, forskning och kultur för att motsvara de växande kraven på kvalitet och resultat inom sektorerna. Utskottet ser det som nödvändigt att Nationella centret för utbildningsutvärdering som en fortsättning på sina tidigare utvärderingar av sparbesluten analyserar de finansiella och övriga konsekvenserna av 2010-talets sparbeslut på utbildning, forskning och kultur. En tillförlitlig utredning om eftersläpningen i finansieringen och vad det betyder är av ytterst stor vikt för kommande beslut om finansiering och annat.

Utskottet understryker att vi för den kommande valperioden behöver en statsandelsfinansiering som garanterar stabilitet och förutsägbarhet i verksamheten. Separat tidsbunden bidragsfinansiering ger inte alltid dem som får statsandel möjlighet till tillräcklig långsiktighet när det gäller att anordna verksamheten. En tidsbunden tilläggsfinansiering av bidragstyp ökar det administrativa arbetet för alla aktörer i förvaltningen, vilket i fortsättningen måste beaktas bättre när finansieringsbesluten fattas.

Kulturutskottet vill betona att kulturen är ett starkt och viktigt redskap som kan påverka många av vår tids samhällsutmaningar och att kulturen på många sätt kan främja medborgarnas välbefin-

Betänkande KuUB 9/2018 rd

nande. Kulturen har också ett värde i sig, och det kan inte mätas i pengar. Därför är det viktigt att förutsättningarna för att skapa kultur garanteras på ett tillräckligt sätt.

Utskottet vill betona att en översyn av museilagen (RP 194/2018 rd) är under arbete. I samband med den reformeras museernas statsandelssystem. En mer omfattande reform av systemet för statsandelar för kultur har uppskjutits till nästa valperiod och senast i det sammanhanget bör det också bedömas om det behövs mer statsandelsfinansiering för att säkerställa att reformen blir genomförd.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 126/2018 rd utan ändringar.

Helsingfors 13.11.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuomo Puumala cent
vice ordförande Sari Multala saml
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Marisanna Jarva cent
medlem Kimmo Kivelä blå
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Mikaela Nylander sv
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Jani Toivola gröna
medlem Pilvi Torsti sd
ersättare Laura Huhtasaari saf
ersättare Hanna-Leena Mattila cent.

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.

Betänkande KuUB 9/2018 rd Reservation 1

RESERVATION 1

Motivering

I propositionen föreslås det att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt lagen om fritt bildningsarbete ändras på så sätt att indexhöjningarna fryses.

I kombination med sparbetning i miljardklassen inom utbildning, forskning och kultur bidrar indexfrysningen till att urholka utbildningssektorn. Återigen lämnar regeringen en proposition som inverkar negativt på utbildningskvaliteten, och det enda målet är att minska utbildningsresurserna inom grundläggande utbildning, fritt bildningsarbete, gymnasier och grundläggande konstundervisning. De offentliga finanserna kan stärkas enbart genom satsningar på kompetens och tillväxt, inte genom nedskärningar. I ett läge där ekonomin stärkts avsevärt och exempelvis skatteintäkterna ökat mer än väntat är indexfrysningarna inte längre motiverade.

I en uppföljande översikt gjord av Europeiska kommissionen framgår det klart hur de finländska satsningarna på utbildning går i helt motsatt riktning mot referensländerna. Vi måste lägga om kursen.

Som det sägs också i propositionen har utbildningsanordnarna och huvudmännen för läroanstalterna varit tvungna att anpassa sin verksamhet till de tillgängliga resurserna. Det har i praktiken lett till en kraftig regional ojämlikhet, eftersom en del kommuner har kunnat kompensera för nedskärningarna genom att gå in med egna pengar, medan andra kommuner inte haft råd med det. Kvaliteten på verksamheten har inte kunnat bibehållas på en hög nivå utan kommunal tilläggsfinansiering till exempelvis gymnasier. Även studerandeavgifterna för fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning har stigit oskäligt mycket. Nedskärningarna har också ökat kommunernas eller den studerandes finansiella ansvar för utbildningskostnaderna.

Marginaliseringen som fenomen har kopplingar till låg utbildningsnivå, svag läskunnighet och ökade skillnader i fråga om studieresultat. Anslag för att motverka detta betalar tillbaka sig många gånger om. Nivån på den grundskola som en gång var världens bästa håller på att rasa.

Finland har gjort tämligen måttliga investeringar i den grundläggande utbildningen, och ständigt läggs allt mer av ansvaret för finansieringen på kommunerna. Tidigare kunde 57 procent av priset per enhet täckas genom statsandel (statens finansieringsandel), men i dag står staten inte för mer än drygt 20 procent av kostnaderna. Vi ligger i botten jämfört med andra länders satsningar på den grundläggande utbildningen. Ser man till den grundläggande utbildningens andel av bnp måste Finland satsa en miljard euro mer per år på grundläggande utbildning bara för att nå en nordisk genomsnittsnivå.

Den ytterst svaga basfinansieringen av gymnasieutbildningen försämrar förutsättningarna för att reformer ska kunna genomföras framgångsrikt. De nedskärningar som gymnasierna drabbades av under förra regeringsperioden slog direkt mot undervisningen. Eftersom gymnasierna inte har någon administration som kan krympas har i stället gruppstorlekarna vuxit, vilket försvårat införandet av mångsidiga pedagogiska metoder. Likaså har gymnasiernas möjligheter att ordna valbara

Betänkande KuUB 9/2018 rd

Reservation 1

kurser försämrats, medan självstudierna utan handledning tar större plats. Särskilt studierna i språk som börjar först i gymnasiet äventyras nu, vilket ytterligare reducerar språkkunskaperna bland de utbildade. Till och med obligatoriska kurser hålls med så långa mellanrum att det blir svårare att göra upp individuella studieplaner. I värsta fall fördröjs studierna. Samtidigt har enheterna blivit större och rektorernas arbetsbörda vuxit genom sammanslagning av flera rektorstjänster.

Priset per enhet för gymnasieutbildning täcker nu endast 84 procent av kostnaderna. Kommunerna står själv för de resterande kostnaderna. År 2013 var priset per enhet för gymnasieutbildning 6 730 euro, medan det år 2019 kommer att vara endast 5 900 euro. I praktiken har det inte gått att spara på lokaler eller andra tjänster, utan man har tvingats spara in på undervisningen.

Nedskärningarna inom det fria bildningsarbetet märks bland annat i det att medborgarinstitut har slagits samman och enheter lagts ned. Kursavgifterna har stigit. Den utvecklingen fortsätter trots att det livslånga lärandet blir allt viktigare i den pågående omstruktureringen av arbetslivet. Det fria bildningsarbetet har fått en större roll i utbildningen av invandrare.

Medborgarinstituten har tvingats gallra exempelvis bland de kurser som är dyrare att ordna (t.ex. kurser vid öppna högskolan). Likaså har instituten tvingats minska på antalet fast anställda. Överallt i landet har instituten tvingats höja det minimiantal deltagare som krävs för att en kurs ska ordnas. Nästan alla medborgarinstitut har varit tvungna att höja kursavgifterna.

På grund av stigande kursavgifter och ökade avstånd kämpar glesbygden och landsbygden också med att alla kurser inte går att ordna. Trots det får kurserna inte planeras så att de hålls enbart i centralorterna. Å andra sidan har webbkurserna ökat jämlikheten för bland annat invånarna i små byar. De regionala skillnaderna har dock ökat, eftersom institutsverksamhet inte längre kan erbjudas i områden med småbyar. Byskolor har lagts ned, så på grund av bristen på lämpliga lokaler måste kommuninvånarna åka långt för att kunna delta i bildningsverksamheten. Alla har dock inte möjlighet att ta sig till kursplatserna, vilket äventyrar medborgarinstitutets viktiga värden — deras lokala karaktär och principen att tjänsterna ska finnas nära människorna.

Trycket på att höja priserna på utbildningsutbudet i och med indexfrysningarna står i strid med den allt mer varierade och diversifierade befolkningsstrukturen, inte minst i tillväxtområden och i regioner med invandring, och det slår mot utbildningsmöjligheterna för underrepresenterade befolkningsgrupper i hela landet. De ackumulerade sparbetingen kommer att göra det svårt att nå effektivitetsmålen i budgetpropositionen, enligt vilka kunskapsbasen inom vuxenutbildningen ska breddas och 60 procent av alla vuxna ska delta i utbildningen årligen.

Museerna, teatrarna och orkestrarna har drabbats av besparingar och indexfrysningar sedan 2012. Exempelvis år 2012 var medlemsorkestrarnas sammanlagda statsandel 20 949 968 euro, medan siffran 2016 var 19 620 214 euro. Det är en minskning på 6,35 procent. När man beaktar att den till lagen kopplade indexhöjningen borde ha höjt statsandelen, har indexfrysningarna sedan 2012 lett till en minskning på 17,64 procent för orkestrarnas del.

Propositionen saknar en bred bedömning av sparbeslutets konsekvenser, vilket är en allvarlig brist. Regeringen föreslår stora och permanenta nedskärningar inom museisektorn, konsten, kul-

Betänkande KuUB 9/2018 rd

Reservation 1

turen och det fria bildningsarbetet, utan att ha någon uppfattning om hur försämringarna påverkar exempelvis den sociala välfärden, kulturarvet, utvecklingen av det mångkulturella samhället, turismen och andra näringar eller sysselsättningen i olika delar av landet.

Verksamheten i enlighet med de nya läroplanerna för grundläggande konstundervisning har inletts. Avsikten är att göra undervisningen mer tillgänglig och jämlik i regionalt avseende. I fråga om ordnandet av undervisning finns det för närvarande stora skillnader mellan olika regioner och konstformer. Målet att främja tillgången till grundläggande konstundervisning är ytterst viktigt och kan i bästa fall ha stor betydelse också för hobbygarantin. Nedskärningen i den grundläggande konstundervisningen strider mot dessa mål. Det väsentliga när det gäller tillgången till grundläggande konstundervisning är att basfinansieringen är tillräcklig. Extra finansiering inom ramen för spetsprojekt är inte ett tillräckligt effektivt förfarande i ett läge där resurserna för grundläggande konstundervisning skärs ned. Indexfrysningen kommer obönhörligen att leda till höjda terminsavgifter och därmed öka ojämlikheten i fråga om deltagande i den grundläggande konstundervisningen. Det är redan nu tydligt att den låga basfinansieringen har lett till höjda studierelaterade avgifter.

Som en följd av utgiftssänkningarna i statsbudgeten kommer städerna, regionerna och staten samtidigt att förlora en hel del inkomster. En direkt förlustpost uppstår genom att serviceinkomster från museerna och andra kulturorganisationer uteblir. Jämfört med det är inkomstförlusten mångdubbel för den regionala ekonomin. Det har konstaterats att kulturtjänsterna är exceptionellt viktiga som stimulans för den regionala ekonomin. Merparten av de pengar som anknyter till produktionen och konsumtionen av tjänster blir nämligen kvar på de orter där exempelvis teatrarna, orkestrarna eller museerna finns. Kulturkonsumtion tillför pengar särskilt till små och medelstora företag i närheten av kulturinrättningarna.

Enligt de senaste utredningarna (bl.a. rapporten från Anne Brunilas arbetsgrupp, "Den kreativa ekonomin och skapandet av immateriellt värde som spetsområden") är nationens konkurrenskraft inte beroende enbart av de traditionella produktionsfaktorerna, utan också det immateriella kapitalet har stigit fram som en viktig produktionsfaktor. En växande del av investeringarna gäller i dag immateriellt kapital, som i hög grad driver på tillväxten och produktiviteten. Kulturens andel av nationalinkomsterna ökar ständigt.

Vi motsätter oss indexfrysningarna, för de tär på finansieringen av viktig basservice och urholkar den för gott. Anpassningen av verksamheten i kombination med andra nedskärningar som direkt drabbar utbildningen kommer att leda till permitteringar, förbud att anställa vikarier, större gruppstorlekar, mindre valfrihet och mindre undervisning. Allra värst drabbar nedskärningarna de unga som hotas av utanförskap.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslagen.

Betänkande KuUB 9/2018 rd
Reservation 1

Helsingfors 13.11.2018

Jukka Gustafsson sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Pilvi Torsti sd
Jani Toivola gröna
Mikaela Nylander sv

Betänkande KuUB 9/2018 rd Reservation 2

RESERVATION 2

Motivering

I propositionen föreslås det ändringar i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete.

En besparing motsvarande den som följer av statsrådets beslut om att frysa indexhöjningarna inom förvaltningsområdet för utbildning och kultur åren 2016—2019 avses för 2019 år del kunna nås genom ändringar i lagen om fritt bildningsarbete och, med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, i finansieringen av verksamheter inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Sannfinländarnas utskottsgrupp anser att propositionens totala konsekvenser är så negativa att lagförslagen bör förkastas.

Den finländska utbildningen fungerar i huvudsak väl. Under tidigare år var Finland känt runtom i världen för att vi i fråga om utbildning låg i världstoppen. Tyvärr har regeringarna gått in för alltför kraftiga nedskärningar i utbildningen. Åratal av ostryvelnedskärningar har inte lett till ett gott slutresultat inom utbildningen, vilket syns bland annat i att studieresultaten fortsatt försämrats. Riktningen måste ändras. Vi ser det också som angeläget att skolorna upprätthåller finländska värderingar och finländsk kultur och främjar och framhäver betydelsen av det typiskt finländska.

Vår utskottsgrupp anser att Finland fortfarande på många sätt är ett mycket bra land för unga. Som exempel finns det i regel studiemöjligheter för alla som vill studera. Men att finansieringen har minskat syns redan på ett oroväckande sätt exempelvis i tillgången på gymnasie- och yrkesutbildning och i mängden närundervisning.

För det första vill vi betona betydelsen av utbildning på andra stadiet, som ger yrkesmässiga färdigheter och färdigheter för fortsatta studier. Det heltäckande gymnasienätet måste bevaras för att gymnasieutbildningen också framöver ska kunna ges jämlikt i hela landet. För att vända uppmärksamheten från nedskärningarna i finansieringen har regeringen Sipilä samtidigt försökt öka läroavtalsutbildningen i yrkesutbildningsanstalterna. Även om detta i sig är ett mål värt att stödja, har regeringen inte allokerat tillräckligt med finansiering för att öka läroavtalsutbildningen.

För det andra har finansieringsnedskärningarna försvagat de inhemska museernas möjligheter att sköta grundläggande samhällsliga uppgifter, såsom att ta tillvara, forska i och främja den finländska kulturen. Sannfinländarnas utskottsgrupp förundrar sig särskilt över att nedskärningarna fortsätter under den ekonomiska uppgången. Nedskärningarna försvagar också teaternas och orkestrarnas sysselsättningsmöjligheter.

För det tredje har besparingarna slagit hårt mot läroanstalter för fritt bildningsarbete. Dessa läroanstalter är utbildningscenter av typen medborgarinstitut där varje finländare som vill, mångsidigt och i hela landet, har kunnat studera exempelvis språk och utveckla färdigheter som behövs i arbetslivet. Studier vid läroanstalterna för fritt bildningsarbete är i många avseenden mycket kost-

Betänkande KuUB 9/2018 rd
Reservation 2

nadseffektiva i ett läge där den studerande kompletterar sin kompetens utan behov av att avlägga en hel examen.

Att gnaga på basfinansieringen för läroanstalterna underminerar betänkligt reformer och utveckling i vårt moderna samhälle där strukturerna ständigt förändras. Läget är särskilt oroväckande i fråga om utbildning som leder till och förbereder för arbetslivet. Sannfinländarnas utskottsgrupp kräver att läroanstalterna beviljas tillräcklig finansiering för att de ska kunna sköta sina uppgifter.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslagen.

Helsingfors 13.11.2018

Ritva Elomaa saf
Laura Huhtasaari saf